

Náhlé neštěstí ve škole i venku

Pomoc po telefonu na Lince 116 000

Mgr. Jarmila Kubáňková,
Ph.D., metodička služeb
116 000 a 116 123

Linka pro
rodinu a školu

V minulém čísle časopisu Školní poradenství v praxi¹ jsme vám představili činnost Linky pro rodinu a školu 116 000 (Linka 116 000 aneb Když si nevíte rady). Dnešní článek má ambici konkrétněji popsat a představit možnosti Linky na příkladu jedné z typických situací, ve kterých se na nás pedagogové obracejí, a tou je náhlé neštěstí ve škole.

Pod označením náhlé neštěstí shrnujeme všechny situace, kdy dojde k tragické a stěžejní očekávané situaci, která se dotýká jednotlivé třídy, resp. celé školy (obvykle se jedná o závažný úraz nebo úmrtí pedagoga, žáka nebo rodiče žáka, lhostejno, zda k němu došlo přímo na školní akci, nebo mimo ni). Ačkoliv mají jednotlivé školy pro některé z těchto situací pravděpodobně vypracované krizové plány (a teoreticky by si tedy s touto situací měly umět poradit samy), **považujeme za přirozené, že někdo z pedagogů zvedne telefon a chce si promluvit.**

Jedním z těchto volajících byl i ředitel školy z malého města, kde během probíhajícího víkendu došlo k úmrtí žáka z jeho školy (nutno podotknout, že ke smrti chlapce došlo při mimoškolní akci, tj. škola nebyla za tuto událost nijak odpovědná). Ředitel věděl, že většina chlapcových spolužáků už o jeho smrti slyšela (incident neunikl zájmu médií), měl však chuť a zájem dát žákům i pedagogům možnost se vyjádřit, resp. jeho slovy „nemohl to jen tak přejít“. Současně se obával emocí a nechtěl žáky ani pedagogy zbytečně rozrušit a rozplakat. Uvažoval o specializované (psychologické) krizové pomoci zvenčí.

V průběhu hovoru s Linkou se řediteli podařilo naplánovat postup na další den, tj. pondělní ráno (jedná se mimochodem o jednu ze zásad krizové intervence, a to sice plánování konkrétních jednotlivých kroků; teprve po

zrealizování prvního z nich se i s ohledem na jeho výsledek plánují kroky další).

Dohodnutý plán vypadal následovně:

- ředitel společně s třídním učitelem dotyčného žáka kontaktují jeho rodiče (nejlépe osobně), aby nejen projevili svou účast nad jejich neštěstím, ale také vyjádřili přání být v kontaktu i s ohledem na nadcházející poslední rozloučení s jejich synem tak, aby se ho mohli účastnit též pedagogové a žáci;
- ředitel svolá žáky i pedagogický sbor do auly, kde on nebo jeho zástupce (a) sdělí, k jaké události došlo, (b) vyjádří své pocity (smutek, lítost, bezmoc) společně se sdělením, že jde o normální a běžné pocity v takové situaci, a (c) dětem nabídne, že s takovými pocity nemusejí zůstat samy, ale mohou si o tom promluvit buď se svými třídními učiteli, nebo s metodikem prevence (ve škole nepůsobil školní psycholog, který by byl v tuto chvíli pravděpodobně vhodnější, nicméně s panem ředitelem jsme se shodli, že je nutné dětem nabídnout pomoc někoho, koho znají a kdo je ve škole přítomen každý den);
- třída, do které dotyčný chlapec docházel, bude mít první hodinu tzv. třídnickou, pan ředitel ještě dnes zavolá třídní učitelce a domluví s ní podrobnosti (zda chce být se třídou sama, se zástupcem, s metodikem prevence, popř. zda tam má jít i on a jakým způsobem tuto hodinu pojmout).

¹ Školní poradenství v praxi č. 5/2017, s. 31.

Panu řediteli bylo nabídnuto, že nás může kontaktovat kdykoliv, a ujistili jsme ho, že plánování jakýchkoliv dalších akcí v tuto chvíli není třeba, zejména z toho důvodu, že nyní není možné předvídat, jaké budou mít první kroky odezvu (jak budou reagovat rodiče zemřelého chlapce, jak dopadne setkání v aule, co když se většina dětí rozpláče).

Jak je vidět, nemáme žádné zázračné řešení. Naplánované kroky jsou vesměs velmi jednoduché, prosté a mají určitou logiku. **Tak to hodnotil i pan ředitel**, který se druhý den znovu ozval s tím, že všechny kroky proběhly, hodně se u nich plakalo, ale má z toho dobrý pocit, tj. že „udělal, co měl“, a cítil podporu svých kolegů. Děkoval

zejména za čas a prostor, kdy mohl volně přemýšlet, jak bude postupovat.

Za Linku 116 000 mohou říci, že je pro nás skutečně velmi obohacující spolupracovat s takto osvědčenými pedagogy. Je přirozené, že se někdy bojíme svých emocí i emocí druhých („Co si pomyslí, když se rozbřečím, a co mám dělat, když budou brečet i oni?“). Má-li ovšem škola nejen vyučovat, ale i vychovávat, je vhodné před emocemi nezavírat oči a dát žákům možnost je u sebe rozeznat a pojmenovat (k tomu může pomoci, když je nahlas vyjádří někdo jiný), umožnit jim vhodnou formou průchod (kdy jindy plakat, než když mi náhle zemře kamarád a spolužák?) a společně je sdílet (např. při společném setkání celé školy v aule).

116 000 📞 🧩

LINKA PRO RODINU A ŠKOLU
LINKA ZTRACENÉ DÍTĚ
ZDARMA A NONSTOP

JSME TU,
ABYCHOM
VÁM
POMOHLI

linkaprorodinuaskolu.cz 🗣️

Provoz služby je spolufinancován Ministerstvem práce a sociálních věcí a Ministerstvem vnitra ČR.
Projekt "Linka 116 000 jako integrovaný součást bezúplatného systému SPOD" je spolufinancován
Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a z programu Dalšího Evropského unie.

II

VŠD Jsme také na facebooku **f** Řízení školy

www.rizeniskoly.cz